

meščani sem ter tje v praznični obleki, tu se je rimska gospoda pomikala skozi goste množice; kakor klasje so se valile neštnevilne trume priprostega laškega ljudstva.

Rekel bi, cela starodavna Etrurija se je zgrnila ta dan k Marijinemu svetišču, brhki Sabinci in Sabinke so prijezdili na osli iz sabinskih gor, sosedni Umbrijec je zapustil svoje planine in prišel poklonit se Madonni.*) Povsod je odmevalo petje in godba od grebenastega pečevja. Celo kraljévi »karabinerji« (vojaki) so bili ta dan v paradi. Ko smo prišli do frančiškanskega samostana, od koder je imela iti procesija, stalo je že vse pripravljeno, nestrno pričakujoč trenutka, da se prikaže podoba Marijina. Tu je stala dolga vrsta belo oblečenih deklic, trije glasbeni zbori in pa različne bratovščine s svojimi zastavami.

Kake štiri moške bratovščine sem videl, in vsi moške so imeli posebno obleko, belo, rdečo, modro, z bratovskimi znamenji na prsih. V resnici, pohvaliti moram italijanski moški spol. Pri nas se moške le mrzlo držijo proti bratovščinam in mislijo, da so take reči le za ženske. Lah pa čisto drugače. Mladi fantje in resni možaki so ponosno stali v svojih opravah, moške so peli, moške vesili vence, kjer je bilo še treba. V obče Lah se ne sramuje pokazati prav očitno svoje vere, posebno, kadar gre za čast Marijino. Čimbolj se je približaval čas službe božje, tem živahnejše je postajalo vse. Zraven samostana je bil pod milim nebom pripravljen oder. Domači škof nastopi in začne govoriti v čast Marijino. To Vam je bilo čudno! Kadar je izrekel ime Marijino, vselej je iz tisoč grl zagrmelo: »Viva Maria!« Naj živi Marija!

Po pridigi se je začela vrstiti procesija. Petdeset topičev je počilo in naznanilo daleč okoli, da se začne slovesno opravilo. Vsi zvonovi po cerkvah so zazvonili (sicer majhno mestice ima štiri cerkve!), godba je zagrnila, naposled se iz samostanske kapelice prikaže podoba Marijina. Ko jo je ljudstvo zagledalo, je vse iz enega grla zaupilo: »Viva Maria! Viva Maria!« Podoba so nosili štirje menihi. Pred podobo je frančiškanski gvardijan nosil na dragoceni blazini kroni za Marijo in Dete.

Procesija je bila v resnici veličastna. Mi ptujci smo gledali kakor zamaknjeni čaroben prizor. Svet v tem kraju je tudi čuden. Globok in divji jarek se razteza od izhoda proti zahodu. Napravile so ga v davni dobi ognjene sile in pa hudourniki. Na obeh straneh jarka se pa vzdigujejo gole in strmne pečine, da niti maček ne bi mogel po njih plezati. Na dnu tega jarka stoji starodavna Marijina cerkev. Do cerkve se more priti le od dveh strani; na izhodu vodijo iz samostana, nekaj časa pod zemljo, stopnice in potem ozka pot ob robu pečevja. Na zahodni strani, kjer se stikata dve panogi gorovja, je nekak žleb in tukaj se vije kakor kača ozka steza na dno jarka. Tod se je pomikala procesija.

Nepopisljiv prizor je bil to. Prednji del procesije je bil že pri cerkvi, zadnji pa še na vrhu. Nebrojne zastave so vihrale, bele deklice, bratovščine, duhovniki v slovesni obleki, vse to je dajalo procesiji nekak pesniški čar. Visoko v zraku se je pa zibala sred procesije krasna Marijina podoba.

In iz tisočerihih grl je gromovito odmevalo: Viva Maria! V resnici, kdor hoče vedeti, kako se Marija časti, moramo videti Lahe na božji poti. Ob taki priliki Lah ne pozna mej svojega navdušenja. Njegova živa narava se pokaže tukaj v najlepši sliki. Opaževal sem natančno posamezne ljudi in skoro da sem videl vsakemu na dno duše. Obličje se jim je žarilo, oči so se jim svetile kakor

plamen, celo telo je bilo kakor na perju. Moški so klobuke kvišku metali od veselja, ženske pa so z robei mahale v pozdrav Mariji. Pri nas cesarja navdušeno pozdravljajo, ali to je le slaba primera, kako Lah po-zdravljajo Madonno.

Italijan je že take narave, kar v srcu čuti in misli, to mora izbruhniti na dan. Kadar mu srce prekipi navdušenja do Madonne, potem gromovito kliče: »Viva Maria!« Videl sem, kako so celo gospodje posvetnega stanu pošiljali Mariji poljub. Če namreč Lah ne more do podob, da bi jo poljubil, tedaj se spusti na kolena, poljubi svojo roko in jo stegne proti Mariji. To je potem toliko, kakor bi podobo samo poljubil. Ko je procesija prišla do cerkvenih vrat, nastal je tukaj pravi boj. Ljudje so hoteli siloma vdreti v cerkev, stražniki pa jih niso pustili, ker bi drugače duhovniki s podobo morali zunaj ostati. Zastonj je bila prošnja, zastonj kreg. Jaz sem se pa zmešal med rimske pevce in z njimi mahnil v cerkev. Notri je že bilo precej bratovščin, navdušeno so vsi peli Marijine pesmi. Ko je duhovščina prišla v cerkev, pustili so tudi ljudstvo notri. Kakor čebele iz panja, tako so vreli v cerkev. Ko so podobo postavili na veliki oltar, je cela cerkev zaklicala: »Viva Maria!« Romarji so imeli sveče in so jih sedaj prižgali.

Eden duhovnik je bral papeževo pismo, s katerim sv. oče dovoljuje, da se krona Marijina podoba, a nikdo ga ni poslušal. Vseh oči so bile obrnjene na Marijo in neprenehoma je grmelo »Viva Maria!« Šele ko se je začela sv. maša, se je ljudstvo komaj umirilo. Maševal je nadškof Jožef Maria Kostantini, ki je h kratki kanoniki vaticanske cerkve sv. Petra. Med sv. mašo je drug škof v lepem nagovoru razložil, zakaj Marija zasluzi naše čiščenje.

Jako vspodbudno je bilo, da je več odlične gospode sprejelo sv. obhajilo. Po sv. maši je nadškof pritiski dragoceni kroni na glavo Mariji in Detetu. Slovesna tišina je nastala v cerkvi, ko je pa škof povzdignil kvišku kronano sliko Marijino, priklopelo je navdušenje do vrhunca. Godba je začesala, da se je zidovje treslo, ljudstvo pa je iz vsega grla upilo: »Viva Maria!«

Šele čez nekaj minut se je poglelo valovje navdušenja, in potem je vsa cerkev s škofom enoglasno zapela »Te Deum laudamus«. V resnici, ni bilo človeka v cerkvi, ki bi ne bil ganjen, posebno nas ptujcev se je močno prišla nenavadna udanost laškega ljudstva do nebeske kraljice.

Če se ti ljudje tako veselijo kronanja podob, Marijine — misli sem si —, kako veselje je moralo neki biti med angelji, ko je bila Marija v nebesih kronana! Bila je že ena ura, ko se je končala predpoldanska slovesnost. Č. oo. frančiškani so nas Rimljane prav prijazno pogostili. Prav debelo sem gledal, ko sem v tem zakotnem kraju našel dva nemška frančiškana. V resnici, Nemci so kar preplavili Italijo novejši čas.

(Dalje prih.)

Smešnica. »Koliko cenite svoje vole« vpraša kupec na sejmu mladega gospodarja. »Undert lufcen« mu oni odgovori. Kupec se malo zavzame, a pokliče nekolicino pričet našteje prodajalcu brez velikega barantanja sto in petnajst gold. Pa oni zraste, se jezi in kriči, da hoče imeti 50 in sto. — »Pa drugokrat po domače povejte«, dobi v odgovor.

Razne stvari.

Domače. (Mil. knezoškof) se prihodnjo soboto popoldne odpeljejo na kanonično vizitacijo in birmovanje

*) »Madonno« imenuje Lah Marijo; po naše bi se reklo: moja Gospa.

v marenberško dekanijo. Dne 28. junija bode sv. birma v Marenbergu, dne 29. v Muti, dne 30. v Pernicah, dne 1. julija v Soboti, dne 2. v Št. Jerneju, dne 4. na Remniku, dne 5. na Breznu in dne 6. pri Sv. Ožbaltu.

(Cesarjeva zahvala.) Mil. knezoškof so v svojem in v imenu vse lavantinske duhovščine izrekli sožalje o smrti nadvojvode Karola Ludovika presvetlemu cesarju in nadvojvodinji Mariji Tereziji. Včeraj je zato došla najvišja zahvala mil. nadpastirju in vsej duhovščini.

(Posvečevanje župnijske cerkve v Poličanah) se ne vrši danes, ker glavni oltar še ni dogotovljen, ampak se bode za gotovo vršilo v četrtek, dne 30. julija.

(Poroka) Včeraj popoldne ob 5. uri se je v stolni cerkvi v Mariboru poročil g. Karol Tratnik, pasar in srebrar v Mariboru, z gospodično Filumeno Kregarjevo. Častitamo!

(V čast sv. Cirilu in Metodu.) Slovenci, zakurite v soboto zvečer, dne 4. julija po mili domovini kresove na čast slovanskima blagovestnikoma, sv. Cirilu in Metodu! Slovenci, skazimo se!

(Ljudskega shoda) na Petrovem ne bode v Ribnici, ampak pri Mariji-Snežni, kakor na prvem mestu naznanjamo. V Ribnici pa se ljudski shod vrši v nedeljo, dne 5. julija.

(Volilski shod) skliče na Petrovo, dne 29. junija g. deželni poslanec dr. Fr. Jurtela k Sv. Marjeti niže Ptuj, v gostilnico g. Tomaža Mikl-a. Začetek ob 3. uri popoldne. Volilci, pridite v prav obilnem številu!

(O priliki godu) preč. g. kanonika in ravnatelja dr. J. Mlakarja priredili so gojenci dijaškega semenišča v nedeljo popoldne prav lep koncert, gojenke v zavodu čč. šolskih sester pa v torek zvečer lepo petje, tamburanje in krasni igrokaz »Sv. Elizabeta«.

(Strela.) V ponedeljek zvečer je udarilo v gospodarsko poslopje Čeha Janeza v Bišu pri Sv. Bolfanku v Slov. gor. ter je zgorelo. Srčno delajoči bišanski ognjegasci s prišlimi sosedi so obranili hišni hram in sosedovo poslopje. Zaslužijo vsi očitno pohvalo, a društvo nagrado. Tu se je spet pokazalo, kako potrebno in koristno je, v večjih vaseh imeti brizgalnico in gasilno društvo.

(Kakor golobja jajca) in še debelejša toča se je vsula dne 24. junija popoldne po Rogatcu in okolici. Opeke so se drobile in padale na tla, ulice so se kar pobelile. Od leta 1887. nihče ondi ne pomni take toče. Bog se usmili! — Koliko je škode po okolici, poročali bomo prihodnjič.

(Samomor.) Obesil se je dne 22. junija Franc Bek, kmet pri Sv. Florijanu pod Bočem. Najbrž se mu je pamet zmešala.

(Samomor pri vojakihi.) V soboto, dne 20. junija se je ustretil v Mariboru vojak deželne brambe Fr. Uller, doma iz Braslovč.

(Na celjski višji gimnaziji) se začne ustni zrelostni izpit ali matura jutri, dne 25. junija. Predsednik izpraševalne komisije je g. šolski svetovalec Henrik Noč.

(Na c. kr. gimnaziji) v Mariboru se bodo učenci za prvi razred vsprejemali v sredo, dne 15. julija od 9. do 12. ure dopoldne in sredi septembra. Vsak naj prinese s seboj krstni list in zadnje šolsko naznanilo. Istega dne popoldne ob 2. se začne vsprejemna izkušnja.

(Konja splašila) sta se v nedeljo zvečer nekemu kmetu na Leitersbergu pri Mariboru. Voz se je prevrgel, in kmetova žena si je glavo razbila ter k priči ostala mrtva, kmet pa se je hudo pohabil.

(»Kein Willkommen.«) niste nam dobro došli! tako je v dolgem članku kričala »Mariboržanka« pred tremi leti, ko je »Slovensko pevsko društvo« napravilo koncert v Mariboru. Kaj pa naj mi Slovenci rečemo nemškim pevcem, ki pridejo te dni slaviti petdesetletnice

»Männergesangsvereina«? Le veselite se pošteno, Bog Vam »žegnaj«! Mi se ne ustrašimo vašega »oh-anja in heilanja«!

(Toča.) Dne 19. junija na večer ob 6. uri je toča veliko škodo napravila v vinogradih in na polju na Rancah, Jelenčah, Pesnici, Gačniku, Oseku in na Mihozem, jareninske župnije.

(Loterija ali srečolov) se priredi v nedeljo, dne 5. julija v Šmartnu na Paki v gostilnici »pri pošti« na korist društva za zidanje cerkve. Med srečkanjem petje in godba. Začetek ob 3. uri popoldne.

(V Rušah) se bode dne 29. junija slovesno blagoslovilo novo šolsko poslopje. V cerkvi bode sv. opravilo ob 10. uri, potem bodo pa novo šolo blagoslovili preč. g. kanonik dr. I. Križanič.

(Duhovniške spremembe.) Premeščena sta čč. gg. kaplana Jernej Pernat od Velike Nedelje k Sv. Ilju pod Turjakom in Andrej Bračič odtod k Veliki Nedelji. — Č. g. Alojz Rožman, kaplan v Kostivnici, je zaradi bolehnosti stopil v začasni pokoj in se preselil v Galicijo pri Celju.

Društvene. (Dijaški kuhinji) v Mariboru so darovali čč. gg. Valentin Mikuš, kaplan pri Sv. Juriju ob južni železnici, 2 gld. in Fr. Černensek, kaplan pri Sv. Pavlu pri Bolški, 5 gld.; slavna posojilnica na Ptuj 50 gld. Bog plati!

(Narodna čitalnica na Ptuj) priredi na dan sv. Petra in Pavla, t. j. dne 29. rožnika popoldne izlet k Sv. Marjeti, pri katerem igrajo čitalnični tamburaši v gostilnici g. Mikl-a.

(Jareninsko kmečko bralno društvo) priredi veselico v proslavo svetih bratov Cirila in Metoda dne 5. julija v Jarenini. Začetek točno ob 5. uri zvečer. Vspored: 1. Nagovor predsednikov. 2. Petje. 3. Slavnostni govor vlč. gospoda dekana Jožefa Fleka. 4. Deklamacija. 5. Gledališka igra: »Kateri bo?« Med posameznimi točkami svira godba. Vstopnina za osebo 10 kr.

(Šaleško pevsko društvo) napravi dne 19. julija veselico v nadvojvoda Ivanovi jami v Hudi luknji, kamor priredi velik javen izlet. Ker bode to prvi izlet v ono votlino vabi rodoljube k obilni udeležbi odbor.

(Bralno društvo v Rušah) priredi veselico na praznik sv. Petra in Pavla, dne 29. junija, na vrtu g. Josipa Mule-ja. Vspored: 1. Petje mešanega in moškega zbora. 2. Prosta zabava. Vstopnina 25 kr. za osebo. Začetek ob 5. uri popoldne. Blagodušna preplačila se hvaležno sprejmejo.

(Slov.-bistriška podružnica) sv. Cirila in Metoda priredi v nedeljo, na praznik sv. Cirila in Metoda, dne 5. julija v Slov. Bistrici občeno zborovanje po večernicah pri g. Petru Novaku z gledališko igro. Pri tej veselici sodeluje pevsko-tamburaško društvo bistriško-črešnjevsko.

Iz drugih krajev. (V Gradec) je iz strahu pred kolero prišlo že nad sto družin iz Aleksandrije, ki bivajo po hotelih. Po prihodu v Gradec so jih zdravniki opazovali skozi pet dni.

(Protiframasonski shod) se bode vršil meseca septembra v starodavnem Tridentu na Tirolskem, v kateri deželi ta mesec slavijo stoletnico zveze Tirolske s presv. Srcem Jezusovim.

(Strašen potres) je mesto Kamaishi na Japonskem popolnoma porušil, ter je bilo tisoč ljudi ubitih. Pa še več! Vsled potresa je morje poplavalilo celo ono pokrajino in se razlilo kacic 70 milj daleč po deželi. Blizu 10 tisoč ljudi je utonilo. Več mest in mnogo vasij je voda razdjala.

(Napad na kaznilničnega paznika.) V kaznilnici v Karlavi pri Gradcu je minoli teden neki kaznjene napal paznika in mu odsekal uho. Kaznje-

nec je nato vzel pazniku sabljo in jel po strel vodni žici plezati kvišku z očitnim namenom, priti na streho. Sredi pota so ga zapustile moči in padel je na tla. Vojaki so ga prijeli in odgnali v zapor.

(Najstarejši ruski general), A. Imskenerskij, je te dni umrl v Petrogradu; star je bil 109 let. K vojakom je prišel leta 1812. za francosko-ruske vojske. Navzlic svoji starosti je imel izvrsten spomin.

(Novi rektor graškega vseučilišča.) Včeraj je bil v Gradcu za vseučiliškega rektorja enoglasno izvoljen č. gosp. dr. Anton Weiss, profesor cerkvene zgodovine.

(Dvestoletnica.) V soboto, dne 27. junija preteče 200 let, kar je umrl slavn poljski kralj Ivan Sobieski. Iz zmed vseh ptujih vladarjev je ta slovanski

knez za nas najbolj imeniten; kajti on je rešil našo Avstrijo, da ni padla krutemu Turku v oblast.

(Železnice) vsega sveta so dolge 687.550 kilometrov in sicer so evropske dolge 245.300 km, ameriške 364.975 km, azijske 41.970 km, afriške 13.103 km in avstralske 22.202 km. Največ železnice imajo Združene države, namreč 288.460 km, nemške so dolge 45.462 km, francoske 39.979 km, ruske 35.560 km, angleške 33.641 km, avstro-ogerske 30.038 km, italijanske 14.626 km, španske pa 12.147 km.

Loterijne številke.

Trst 20. junija 1896:	3, 49, 22, 11, 46
Dunaj „ „	2, 11, 41, 48, 18

Prostovoljna javna dražba!

Vsled priletnosti in bolehnosti bodem prodala na prostovoljni dražbi, dne 1. julija t. l. od 2. do 4. ure popoldne svoje posestvo pri Sv. Bolfanku v Slov. goricah obstoječe iz lepe hiše in gospodarskih poslopij, vse zidano, z opeko krito in v jako dobrem stanu.

Zraven spada lep travnik s trikratno košnjo, rodovitna njiva in dva vrta za zelenjavo.

Ondi je jako dobro obiskovana krčma in mesarija z ledenico, kar se tudi zraven odda.

Kupci morajo položiti 10% vadija.

Jera Klampfer,

posestnica.

3-3

Nova hiša

z gospodarskim poslopjem in 3 njivami, 15 minut oddaljeno od Maribora, se po ceni proda. Natančneje se poizve pri upravnistvu.

Žganjarija

R. Wieserja v Hoči pri Mariboru.

Največa žganjarska zaloga na Štajerskem po čuda nizkih cenah. Zdravilski konjak za bolestnike in okrevalce, kemično razložen in spoznan za čisto vinsko prekapnino. 12

Svinjereja

angleškega plemena.

Makshofen pri Deggendorfu, Bavarsko.

Ustanovljena 1854.

Lastnik: A. ENGELN.

Tudi v inozemstvu — v Hamburgu, na Dunaju in v Budapešti — obdarovana s prvimi darili, prodaja najceneje 5-10

breje svinje,
godnje mrjasce,
kakor tudi mlajše živali.

Svilnat papir

5-7

v 80 različnih barvah, kakor tudi vse druge za izdelavo umetnih papirnih cvetlic potrebne dele priporoča v največji izbiri in po zelo nizki ceni

Andrej Platzer,

v Mariboru, gosposka ulica št. 3,

trgovina s papirjem, galant. blagom, pisalnim orodjem, šol. potrebščinami, igralnimi kartami, šolskimi in molitvenimi knjigami na debelo in drobno.

KONJAK,

prežgan iz vina lastnega pridelka, priznan kot najboljši, čudovito učinkujoče in bolečine olajšujoče sredstvo proti protinu, po udih in skrnini. Stklenica velja 1 gld. 20 kr.

Stari konjak, izvrstno zdravilo za želodčne bolezni in proti onemoglosti; stklenica 1 gld. 50 kr.

Razpošilja se po pošti. Kdor vzame štiri steklenice, pošljejo se mu franko.

Benedikt Hertl, vlastelin grajščine Golič pri Konjicah (Gonobiz) na Štajerskem.

Zaloga: Gradec: J. Eichler, lekarnar; Alb. Müller, drogist.

Maribor: Al. Quandest, Gosposka ulica. 6

V zalogi tiskarne sv. Cirila v Mariboru se dobi

Za birmance lep spomin

in sploh za odrasle koristen molitvenik

„DUHOVNI VRTEC“

v V. natisu.

Zraven lepih molitev za očitno in domačo službo božjo obsega na 250 straneh še poduk za sveto birmo in 169 svetih pesmi: velja nevezan s podobo vred 32 kr., v usnje vezan z zlatim obrezkom 85 kr., v usnje vezan z zlatim obrezkom s kopčo 95 kr.

Sv. birma,

Poduk in priprava za ta sv. zakrament za šolo in dom v II. natisu.

1 kom. velja 10 kr., 10 kom. 90 kr. in 100 kom. 8 gld.